

[Landbrugsministeren]

restgæld på godt 7 mill. kr. Så det er ikke nogen formidabel succes.

Endelig kan også nævnes en ny finansiering, rentetilpasningslånene, der siden 1980 har kunnet optages af landmændene. Også denne form har fået begrænset udbredelse.

Men på den anden side skal jeg da ikke sætte mig i vejen for eventuelle politiske drøftelser om finansiering, om indekslån, eller om der er muligheder i det hele taget for at lave andre alternative finansieringsformer, kombinationer osv. Jeg er da åben for en almindelig politisk drøftelse heraf. Måske kan vi få en kombination af disse ting eller flere, som ikke er nævnt, på markedsvilkår. Jeg er klar til at tage de drøftelser, når man ønsker det, hvis de kan foregå i løbet af sommeren, og så kan vi finde et kompromis, måske ikke til efteråret, men så kan vi da i hvert fald få det afklaret til efteråret, det er jeg parat til.

Forhandling

Stavad (S):

Jeg vil starte med at takke landbrugsministeren for besvarelsen. Jeg synes, jeg i landbrugsministerens besvarelse og ikke mindst i afslutningen fandt en mere åben og positiv holdning til at gå ind i seriøse drøftelser og forhandlinger om disse problemer, end vi tidligere har mødt hos landbrugsministeren, og det vil jeg meget gerne takke for.

Tilbage til spørgsmålet om nye finansieringsformer. Vi må nok erkende, at der intet columbusæg findes til at løse landbrugets finansieringsproblemer. Det bør dog ikke afholde os fra at arbejde med en finansieringsmodel, som passer bedre til landbrugets specielle finansieringsbehov. Der går jo nu engang lang tid, fra kalven fødes, og til den begynder at yde en mælkeproduktion, og den maskinpark, som der er bundet store beløb i, kan i modsætning til, hvad der gælder i industrien, kun benyttes i ganske få uger af året. Endelig nedslides en del af landbrugets produktionsgrundlag, nemlig jorden, ikke, men vil normalt stige i værdi. Der er altså en lang række forhold, som gør, at landbruget adskiller sig fra den øvrige del af erhvervslivet.

Derfor må det også være naturligt, at vi tilpasser finansieringsforholdene til disse særlige forhold. Der har i de seneste år været

nævnt mange forskellige modeller fra billige statslån til grønne obligationslån, men fælles for dem alle har været, at de ville koste statskassen store summer og indebære risiko for, at fordelene bliver kapitaliseret.

Den nuværende landbrugsminister gjorde sig som venstres landbrugspolitiske ordfører til talsmand for sådanne løsninger indtil september 1982. Vi kan nu sammen med landbrugsministeren konstatere, at sådanne forslag er urealistiske, uanset hvad landbrugsministeren hedder.

Derfor må vi altså tænke i nye baner ved at tilbyde lån til en lav rente, 3-4 pct., imod at landmanden afgiver værdistigningerne, derved kan vi opnå meget store lettelser. Da en del af kapitalgrundlaget i landbruget som tidligere nævnt er værdifast, og da landbrugsejendomme normalt holder værdien langt bedre end andre erhvervsejendomme, kan vi yderligere lette trykket ved at tilbyde en del af lånet som en fast prioritet uden afdrag.

For at lette den politiske side af sagen må det være hensigtsmæssigt, at vi samtidig åbner mulighed for en enhedsprioritering. Her ved undgår vi diskussionen om, hvilken placering lånet skal have i ejendommen; hvis det er det samme realkreditinstitut, som yder hele finansieringen, er prioritetsrækkefølgen underordnet.

Så er spørgsmålet, hvem der skal optage disse lån. Ja, her må rådgivningen naturligvis bero på en konkret vurdering af den enkelte landmands økonomiske situation. Der kan være nogle landmænd, som ikke har fordel af disse lån, og der kan være andre landmænd, som kan opnå endog store forbedringer ved at benytte de nye landbrugslån. Som oftest vil de største fordele kunne opnås ved at kombinere landbrugslånene med traditionelle kreditforeningslån.

Statens jordbrugsøkonomiske institut, der hører under landbrugsministeriet, er måske dem, der bedst har dokumenteret fornuften i nye finansieringsformer. I instituttets publikation, som tidligere er nævnt, »Landbrugets Økonomi, efteråret 1983«, har man lavet en række beregninger, hvor man sammenligner forskellige finansieringsformer i konkrete situationer. Af et eksempel fremgår den forskellige lønningsevne, en investering kan afkaste alt efter valg af finansieringsform. Det vises, at der ved en finansiering ved traditio-